



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

XIX. Leviculae quaedam mendae Pentateuchi ac reliquorum etiam
Scripturae sacrae librorum Codices insederunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

instituit male feriatu ille Disputator, quarum partem aliquam è Leviathane Thoma Hobbesii Angli mutuatus est; partem è Præadamitico Systemate. Prudenter vero factum ab eo est, quod cum alia argumenta è Libro hoc in usus suos sumeret, potestremum ut invalidum prorsus & imbecille sprevit. Nititur illud hoc loco Deuteronomii: *In Seir autem prius habitaverunt Horraei, quibus expulsis atque deletis, habitaverunt filii Esau, sicut fecit Israel in terra possessionis sue, quam dedit illi Dominus.* His significari putat Præadamiticus Auctor, Horraeos ab Idumæis de monte Seir fuisse dejectos, quemadmodum ab Israëlitis Idumæi postea ex eodem monte exterminati sunt. Quod cum non ante Davidem contigerit, sequitur Davide recentiorem esse Pentateuchum. Lectores & Interpretes, vestram fidem: Testimonium hoc versate, evolite, expendite, tum si vel verbulum unum eo vergere deprehenderit, quod Idumæos finibus suis ab Ebræis depulsos significet, manus dabo. Quod si quis tamen pertendat, scripta saltem hæc fuisse postquam promissam terram armis invaserunt Ebræi, proindeque post Mosem; respondebimus jam tum Rubenitas, Gaditas, & dimidiam Manassæorum partem, Amorrhæorum & Basanitarum sedes occupasse, cum hæc à Mose scriberentur.

XVI. Decimum quintum argumentum suppeditat Andreas Masius, cruditissimus libri Josue Interpres, ex Cariath-Arbe, quæ sæpe in libris Mosi Hebron appellatur, cum id nominis ab Hebrone Calebi filio ipsi obtrigerit post subactam ab Ebræis Chananæam terram. Verum responsionem idem Masius suggerit, eam nempe quam supra jam adhibuimus, unum id esse ex insertis ab Esdra in librum hunc additamentis; & sic appellatam urbem notiori nomine, *קריית יריבו*.

XVII. Decimum sextum oritur argumentum ex posteriore ad Timotheum Epistola, quæ Jannis & Mambri magorum Ægyptiorum Mosi adversariorum nomina refert, quorum nullum extat in Exodo vestigium: item ex Epistola ad Ebræos, ubi Moses ardentem montem conspicatus, dixisse fertur, *Exterritus sum & tremebundus*: quæ in Exodo nusquam comparent. Unde concludi posse videtur, luxatum saltem, interpolatum, ac mutilum ad nos Pentateuchum pervenisse, cuique propterea nulla fides adjungenda sit. Sed non ita est: nec enim ex Pentateucho excepta hæc esse dicimus, sed ex vetustis potius historiis, quas temporum diuturnitas consumserit. Cujusmodi multas Judaicam *ἀρχαιολογίαν* complexas intercidisse scimus.

XVIII. Denique quod volumina Legis ab impio Antiocho conscissa & concrementata fuisse referant Machabaici libri, usuramque eorum prohibitam ac morte punnitam; absurda hæc incessit nonnullis opinio, veros ac germanos Scripturæ sacræ libros ab hoc tempore fuisse abolitos; qui vero hodie supersunt, in priorum locum suppositos demum fuisse. Quasi vero qui omnes Legis codices conquirebat Antiochus, omnes repererit; nec in tota passim Judæa latebræ ullæ fuerint, in quibus tuto oculi potuerint Volumina sacra: quasi non in exoticis Bibliothecis, & Alexandria præsertim, quæ erat extra ditionem Antiochi, extiterint Codicum sacrorum exemplaria, & Septuaginta Senum interpretatio; quasi Israëlitis, quos sedibus suis moverat Salmanasar, penitus exciderit Scripturæ sacræ studium, omnesque hi Codices abjecerint. Furorem igitur Antiochi aliqua Librorum illorum exemplaria evasisse indicat Machabaicus ipse Scriptor, cum ait deinde jejuniis maceratos Israëlitas, ciliis indutos, cinere conspersos, vestibus laceros, *expandisse libros Legis*: & in Epistola ad Spartiatas solatio sibi fuisse Libros sanctos scribit Jonathas, & populus universus Judæorum. Pari propemodum responsione elevatur argumentum, quod ex illa Hierosolymis à Nabuzardane incendio, & ex combustis à Manasse Codicibus sacris petitur. Quo argumento adductos fuisse videmus Clementem Alexandrinum, Chrysostrum, Theodoretum, aliosque complures, ut crederent Esdræ Spiritu sancto afflatum sancta Volumina penitus consumpta reparasse. Quod & Scriptori libri quarti Esdræ, homini male & inepte fraudulento videtur fuisse persuasum.

XIX. Quod autem subjicit Scriptor uterque, Præadamiticus, & Theologo-Politicus, nonnulla in Mosiacis libris occurrere, vel obscura, vel inordinata, vel mutila, quoniam minime pertinet ad propositum hoc opus, ad accuratum examen neutiquam revocabimus, quod ab aliis multum ac sæpe factum est; hac præscriptione contenti, Verbum Dei, primum lapidibus, tum deinde libris, chartis, membranarum fuisse mandatum & hominum manibus vulgo usurpatum; vere thesaurum in vasis fictilibus; creta librorum primum digito Dei, aut Mosi fuisse scriptum; tum deinde digitis aliorum hominum, eorumque sæpe incuriosorum, aut socordium, aut indoctorum: hinc in leviculis quibusdam rebus, ad fidei dogmata neutiquam pertinentibus mendas, si forte, aliquot irrepsisse; nec in Pentateucho solum, sed & in reliquis Scripturæ sacræ libris vitia hujusmodi inolevisse; ut ex *תקין ספרים*, hoc est, *emendationibus Scribarum*, &

quartum argumentum.
Hobbes Leviath. cap. 11.
Deut. 2. 11.

Decimum quintum argumentum.
Mos. i. 1. 1.
Comm. in Jos.

Decimum sextum argumentum.
2. Tim. 3. 8.
Ebr. 12. 21.

Decimum septimum argumentum.
1. Mach. 1. & seq.

1. Mach. 3. 4 & 1. Mach. 12. 9.
Clem. Al. Str. 1.
Chrysostr. Hom. 8. in Epist. ad Ebr.
Theod. Præf. in Cantic.
4. Esdr. 14. 21; & seq.

Levicula quadam mendas Pentateuchi ac reliquorum etiam Scripturæ sacræ librorum Codices inserunt.

ex variis Lectionibus Orientalium & Occidentalium, & ex illis Ben Afcher & Ben Nephthali apparet. Qua re nihil de Librorum illorum auctoritate decerpitur: nihilo sane magis ac aureorum minueretur pretium, si vel detritus esset sacculus, vel inquinatus; nihilo magis ac labefacta est Lex, comminutis à Mose lapidibus illis scriptis digito Dei. Neque eo tamen favere vel tantillum volumus nefariae Muhammedanorum, Anabaptistarum, & Servetanorum doctrinae, qui depravata penitus & adulterata fescunt Veteris Testamenti volumina; non in minutis tantum, quod facile concederemus, sed in gravioribus etiam, quod falsum esse viri docti pluribus jam demonstrarunt.

Sed de Mose fati multa; cui quoniam Deus non per aenigmata & figuras, non per visa aut somnia, quemadmodum reliquis Prophetis futura revelavit, sed palam & aperte, ore ad os, ut habet Scriptura sacra, & facie ad faciem; proptereaque maximi sunt ad propositum opus momenti, quaecunque de Christo vaticinatus est; idcirco hoc argumentum paulo fusius sumus persecuti: cum praesertim Pentateuchus sit quasi summarius Judaicae religionis, foedus Dei ac leges complexum, reliqui vero Libri velut appendices. Unde Rabbinii docent teneri unumquemque Pentateuchi exemplar habere penes se; Prophetarum autem aut Hagiographorum, non item. Sed tamen pergamus ad reliqua.

Nom. 12. 16.
Deut. 34. 10.

DE LIBRO JOSUE.

I. Disputatur de Auctore libri Josue. Variæ opiniones proponuntur. II. Josue adscribitur, ejusque probatur ymoioris & antiquitas. III. Refelluntur argumenta Adversariorum. Primum argumentum. IV. Secundum argumentum. V. Tertium argumentum VI. Quartum argumentum. VII. Quintum argumentum. VIII. Sextum argumentum. IX. Septimum argumentum. X. Octavum argumentum. XI. Nonum argumentum. XII. Hercules idem ac Josue. XIII. Unicus fuit Hercules. XIV. Explicatur denuo 1. Mach. 12. 21. in quo agitur de Judeorum & Spartanorum consanguinitate.

Disputatur
de Auctore
libri Josue.
Variæ opi-
niones pro-
ponuntur:

Theodor.
quest. 74. in
Jos.
Jos. 10. 13.
Mat. 23.
Comm. in Jos.
& in Jos. 10. 13.
Grot. in Jos.
Jos. 4. 9. & 6.
27. & 15. 61.
Jos. 19. 27.
3 Reg. 9. 13.
Jos. 19. 47.
Jud. 18. 29.
Hobb. in Le-
viath. cap. 31.
Syst. Praed. 6. 1.
Traz. Theo-
logico-Pol.
cap. 8.
Jos. 6. 27.
Jos. 8. 15. & 11.
25.
Jos. 16. 10.
Jud. 7. 29.

I. **Q**UONIAM Josue imaginem Christi Domini, non nomine solum, sed re-
bus etiam gestis praetert, cum quæ Legi decrant impleverit Christus
Jesus, quemadmodum quæ Mofes Legislator praestare non potuerat, Israëlitas nempe
in Terram sanctam inducere, ejusque compotes facere, id Josue executus sit; id-
circo non tam spectandus est ipsius Liber, qui nulla nobis ad praesens institutum utilia
suppeditat vaticinia, quam Josue ipse. Nos tamen de utroque disputabimus, ac pri-
mum de Libro, cujus Auctor & ætas à viris doctis vocatur in dubium; aliis ad Elea-
zarum Pontificem, ad Samuelem nonnullis, quibusdam ad Isaiam, pluribus cum ad
Esdram referentibus. Auctor quidem Synopseos quæ Athanasio tribuitur Librum hunc
a Josua abjudicat, Auctorem ipse non assignat. Theodoretus excerptum putat ex Libro
Justorum, qui laudatus est decimo capite libri Josue. Andreas Masius Esdram,
sive solum, sive virorum doctorum aequalium suorum studiis adjutum, Dei instinctu
Librum hunc, atque item alios, ex variis Annalibus, qui tum magna cura in Templo
asservabantur, compilasse putat. Hugo Grotius elaboratum conjicit post tempora
Salomonis; tum quod aliquoties occurrat illa temporis notatio, *Usque in presentem*
diem; tum etiam quod capite nono supra decimum mentio fiat terre Cabul, quæ
ab Hiram Salomonis coævo id nomen accepit, ut habet liber tertius Regum; &
quod capite eodem narrentur ea de Danitis, quæ Judicum demum tempore contige-
runt. Josua quoque recentiore putat Thomas Hobbesius, propter frequentem ite-
rationem horumce verborum: *Usque in presentem diem*; tempus autem non definit.
Ex laudatione libri Justorum, apographum librum arbitratur Auctor Systematis Præ-
damitici, non autographum. Eandem habet causam, & alias plerasque, Disputa-
tor Theologo-Politicus, cur in ævum Josua posterus libri hujus lucubrationem reji-
ciat; puta quod sub finem sexti capitis fama Josue per omnem terram vulgata dica-
tur; quod capite octavo & undecimo, quæcunque præceperat Mofes, præstitisse
dicatur; quod in calce Libri, ipsius obitus, & res post ejus obitum gesta narrentur;
quod sub finem decimi sexti capiti, ea de Chananæis Gazeritanis referantur, quæ pri-
mo libri Judicum capite recitantur, tanquam Josua demum defuncto acta; quod nar-